

तवोत्पत्तिरित्यक्षीलम् तसि अलंकृतौ चुरादिः लिङ्गमुत्थानेनालं करोति वा ।
किं कुर्वन् प्रतिलामीति वदन्निति शेषः तिल स्नेहने तव भोगेन स्निह्यामीति
वदन् । एवं तवोत्पत्तिः ॥ २४ ॥

माता च ते पिता च तेऽग्रे वृक्षस्य क्रीडतः ।

विवक्षत-इव ते मुखं ब्रह्मन्मा त्वं वदो ब्रह्म ॥ २५ ॥

सानुचरी महिषी ब्रह्माणं प्रत्याह । हे ब्रह्मन् ते तव माता ते पिता च
यदि वृक्षस्य वृक्षविकारस्य मञ्चकस्याग्रे क्रीडतः रमेते तदा तवोत्पत्तिरिति त-
वापि तुल्यम् । यत्रोभयोः समो दोषः परिहारोऽपि वा समः नैकः पर्यनुयो-
क्तव्यस्तादृगर्थविचारण इति न्यायात्त्रयेदं न वक्तव्यमिति भावः । एवं सत्यपि
विवक्षतः वक्तुमिहोरिव ते तव मुखं लक्ष्यत इति शेषः । हे ब्रह्मन् त्वं मा ब्रह्म
वदः मा ब्रूहि ॥ २५ ॥

ऊर्ध्वमेनामुद्गापय गिरौ भारं ह्रस्वि ।

अथास्यै मध्यमेधतां शीते वाते पुनन्निव ॥ २६ ॥

उद्गाता वावातामाह । कंचिन्नरं प्रत्याह । हे नर एनां वावातामूर्ध्वमुद्गापय
उद्धितां कुरु । कथमिव गिरौ भारं ह्रस्वि यथा कश्चित् गिरौ पर्वते भारं ह-
रन् पर्वतोपरि भारमारोपयन् यथा तमुद्ध्यति तथैनामूर्ध्वं कुरु । कथमूर्ध्वं कार्या
तदाह अथेति निपातो यथार्थः यथा अस्यै अस्या वावाताया मध्यमेधतां योनि-
प्रदेशो वृद्धिं यायात् यथा योनिर्विशाला भवति तथा मध्ये गृहीत्वोद्गापयेत्यर्थः ।
दृष्टान्तात्तरमाह शीते वाते पुनन्निव यथा शीतले वायौ वाति पुनन्धान्यपवनं
कुर्वाणः कृषीवलो धान्यपात्रं यथा ऊर्ध्वं करोति तथेत्यर्थः ॥ २६ ॥

ऊर्ध्वमेनमुद्ध्यतादिरौ भारं ह्रस्वि ।

अथास्यै मध्यमेजतु शीते वाते पुनन्निव ॥ २७ ॥

वावातोद्गातारं प्रत्याह । भवतोऽप्येतत्समानम् । हे नर एनमुद्गातारमूर्ध्वमु-